

گزارش کامل ایلنا از مراسم بزرگداشت سالگرد درگذشت دکتر محمد مصدق

تهران - خبرگزاری کار ایران

۱۴ اسفند ۱۳۸۴

مراسم بزرگداشت سی و هشتمین سالگرد درگذشت دکتر محمد مصدق، رهبر نهضت ملی ایران صبح امروز با حضور جمعی از دوستانان نخست وزیر فقید ایران، نیروهای ملی- مذهبی و دانشجویان بر سر مزار وی در قلعه احمدآباد برگزار شد.

به گزارش خبرنگار "ایلنا"، داود هرمیداس باوند، عضو شورای رهبری جبهه ملی ایران طی سخنانی در این مراسم با بیان اینکه مصدق راه نجات ملت ایران را استقرار نظام پارلمانتیستی و مشارکت مردم بر امور کشور می دانست، تصریح کرد: مصدق بر این باور بود که نظام مشروطه می تواند راهگشای مسایل و مشکلات ملت ایران در آن مقطع تاریخی باشد.

وی یادآور شد: مصدق بعد از شهریور ۱۳۲۰ تا جایی که امکان داشت، برای آزادی انتخابات تلاش کرد و توانست نمایندگانی را وارد مجلس شانزدهم کند که گام های اساسی در راه منافع ایران و ملی شدن صنعت نفت برداشتند.

این عضو جبهه ملی ایران اظهار داشت: مصدق، ملی شدن صنعت نفت را رنسانس سیاسی برای ملت ایران و وسیله ای برای تحقق استقلال سیاسی و اقتصادی ایرانیان می دانست.

باوند تصریح کرد: در آن زمان مبارزات ضد استعماری در بسیاری از ملت های آسیایی و آفریقایی آغاز و سیستم جدیدی مبتنی بر عصر تصمیم در شرکت های نفتی دایر شده بود، در حالی که انگلیس تنها ۳۵ درصد حق ایران را پرداخت می کرد. مصدق معترض بود که قراردادهای نفتی ایران تامین کننده منافع مردم نیست، به همین دلیل مصوبه ای را از مجلس گذراند که به موجب آن تا زمانی که نیروهای خارجی در ایران حضور داشتند، دولت مجاز نبود وارد مذاکره با کشورهای خارجی برای اهدای امتیازات نفتی شود.

وی افزود: مصدق با جهان بینی خود و آگاهی که از قرون جنگ سرد و پدیدار شدن شکاف بین شرق و غرب داشت، بر آن شد که با بهره گیری از تضاد بین کشورهای بزرگ، برنامه ملی خود را پیش ببرد و با ملی کردن صنعت نفت توانست از بعد حقوقی در اهداف خود پیروز شود.

این استاد دانشگاه با تأکید بر اینکه مصدق اهداف خود را در چارچوب حقوق بین‌الملل پیگیری می‌کرد، گفت: انگلیس با این استناد که اقدامات ایران تهدیدی است برای امنیت جهانی، به سازمان ملل متحد شکایت کرد ولی ایران از این فرصت برای آگاه کردن جامعه جهانی نسبت به تضییع حقوق ملت ایران از سوی انگلیس، استفاده کرد.

وی افزود: دریغا با همه پیروزی‌هایی که دکتر مصدق در برابر قدرتهای استعماری به دست آورد، نهضتی که از سوی ملت ایران برای استقرار آزادی و قانون به رهبری دکتر مصدق حرکت می‌کرد، از طریق عوامل داخلی استعمار متوقف شد.

باوند به شرایط بین‌المللی حاکم بر دوران استقرار دولت ملی مصدق اشاره کرد و گفت: مصدق دو راه داشت؛ یا باید شرایط تحمیلی را می‌پذیرفت یا بر اساس اصولی که در جهت منافع ملت ایران بود، ایستادگی می‌کرد که دکتر مصدق راه دوم را برگزید، اما استعمارگران توانستند از طریق عوامل داخلی خود نهضت مردمی را که از زمان انقلاب مشروطه برای دموکراسی ایجاد شده بود، شکست دهند. این عضو جبهه ملی ایران، عدم پیشرفت دموکراسی در ایران را مهمترین پیامد کودتای ۲۸ مرداد و شکست نهضت ملی ایران دانست و گفت: مادلین آلبرایت، وزیر خارجه سابق آمریکا نیز در پیام عذرخواهی خود گفت که آمریکا باید به خاطر تأثیری که کودتای ۲۸ مرداد در عدم پیشرفت دموکراسی در ایران داشته است، از ملت ایران عذرخواهی کند.

وی تصریح کرد: نهضت ملی ایران توانست بر جنبش‌های آزادی‌بخش آن زمان تأثیر بگذارد و بر نهضت آزادی کانال سوئز در مصر موثر باشد، همچنین پس از مبارزات ملت ایران مجمع عمومی سازمان ملل قطعنامه‌ای را تصویب کرد که به موجب آن، حاکمیت ملت‌ها بر منابع طبیعی کشورشان به رسمیت شناخته شد.

باوند با بیان اینکه راه و اندیشه مصدق همواره پیش روی نسل جوان ایران خواهد بود، گفت: بر این باوریم که دگرگونی در ایران امری گریزناپذیر است چرا که میل به استقرار دموکراسی و حقوق بشر واقعیتی انکار نشدنی در ایران است.

بر اساس این گزارش، در ادامه این مراسم، بهروز برومند، عضو شورای مرکزی حزب ملت ایران نیز با اشاره به اینکه داریوش و پروانه فروهر واژه "پیشوای درگذشته ملت ایران" را برای نامیدن مرحوم دکتر مصدق به کار می‌بردند، گفت: مصدق پرورده این ملت و زاینده فرهنگ ایران باستان بود که نه کشت و نه دستور کشتن داد، فرهنگی که نه به کسی زور می‌گوید و نه زیر بار زور می‌رود.

وی تصریح کرد: باید تلاش کنیم تا راه مصدق را بشناسیم، راهی که روشنایی بخش فردای ملت ایران است. برومند به نگرانی مصدق نسبت به حفظ یکپارچگی ایران اشاره کرد و گفت: متأسفانه امروز شاهد هستیم که در آمریکا عده‌ای جمع می‌شوند و برای جدایی آذربایجان از ایران فعالیت می‌کنند و آمریکا نیز از آنها حمایت می‌کند، این در حالی است که توطئه برای تجزیه ایران از همه جا آغاز شده است، از سوی روس‌ها، انگلیس‌ها و آمریکایی‌ها.

عضو شورای مرکزی حزب ملت ایران با یادآوری اینکه مصدق حتی زمانی که در زندان بود، نگران جدا شدن جزایر ایرانی جنوب درکشور بود، گفت: این نگرانی واقعیت داشت، همچنان که بحرین به خواسته انگلیس‌ها و بدون مقاومت محمدرضا پهلوی از ایران جدا شد و داریوش فروهر به خاطر اعتراض به این جدایی، مدت‌ها در زندان شاه به سر برد.

در ادامه این مراسم، هاشم صباغیان، عضو شورای مرکزی نهضت آزادی ایران نسبت به توهین به ساحت مقدس پیامبر اکرم(ص) اظهار تأسف کرد و گفت: دست استعمار خارجی در این کار آشکار است، تمامی ملت مسلمان باید در برابر این توطئه هوشیار باشند.

وی با تأکید بر اینکه مصدق و راه او را باید از نو شناخت، زیرا نسل جوان هنوز نیازمند این راه است، گفت: مصدق در سال ۱۳۳۱ قانونی را به تصویب رساند که به موجب آن خرید و فروش کلیه نوشابه‌های الکلی و مشروبات تریاک و کشت خشخاش ممنوع شد.

عضو شورای مرکزی نهضت آزادی ایران تصریح کرد: امروز این درد را باید کجا بگوییم که کشور ما معتادترین کشور جهان است.

وی با اشاره به ابعاد ملی شخصیت مصدق، گفت: جامعه امروز ما نیازمند تداوم اندیشه سیاسی مصدق، بنیانگذار دموکراسی‌خواهی در ایران است، اصول اولیه انقلاب اسلامی هم بر همین اندیشه استوار است، "استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی".

وزیر کشور دولت موقت انقلاب اسلامی با بیان اینکه دکتر مصدق معتقد بود هر کس از آزادی بیان و آزادی قلم جلوگیری کند، به وطن خود خیانت کرده است، گفت: اصول دکتر مصدق تلاش برای آزادی عقیده و بیان، مخالفت با تمرکز قدرت و تلاش برای استقلال ایران بود.

صباغیان خاطرنشان کرد: دکتر مصدق در تمام دوران نخست وزیری دیناری از دولت حقوق نگرفت و حتی مخارج نهاد نخست وزیری و نگهبانان شخصی خود را از دارایی خود پرداخت می‌کرد.

وی تصریح کرد: اندیشه دکتر مصدق در ۴۰ دهه اخیر، چراغ مبارزان راه آزادی بوده است، امروز نیز شعار راهبردی و استراتژیک آزادی‌خواهان ایران، تحقق همان اندیشه سیاسی دکتر مصدق است.